

5 éves tervünk új távlatokat nyit népünk számára

Budapesti tudósítónk telefonjelentése:

Az ünnepélyesen feldíszített és zsúfolásig megtelt Kossuth-moziban tegnap délután tartotta meg Gerő Ernő pénzügyminiszter az MDP főtitkárhelyettese a Magyar Dolgozók Pártja Politikai Akadémiáján történelmi jelentőségű beszédét az ötéves tervről. Az MDP Központi Vezetőségének emlékeztető határozata után most már részletesebb adatok kerültek nyilvánosságra az országépítés nagy tervéről. Gerő Ernő beszédét az alábbiakban részletesen ismertetjük.

A Magyar Dolgozók Pártjának Központi Vezetősége április 2-án nagyfontosságú határozatot hozott a magyar népgazdaság öt éves tervéről. Erre a határozatra azért volt szükség, mert hároméves tervünket nagyjából már megvalósítottuk és a terv befejezéséhez közeledik. Amikor 1946. decemberében az MKP nyilvánosságra hozta javaslatát a hároméves tervről, a dolgozók legszélesebb tömegeinek osztatlan tetszésével találkozott. A nagytökecs azonban, akiknek gazdasági pozíciói akkor még szinte sértetlenek voltak, a reakció minden vállfajával egyetemben a kommunista tervjavaslata ellen voltak. Hívenket mondogattak: Vagy beruházunk, vagy pedig életszínvonalunkat emeljük. A kommunista mind a kettőt akarják, ez lehetetlen. Hogy mégis

sikerüljön, ahhoz megfelelő összegű külföldi kölcsönre van szükség.

A külföldi kölcsönrel — folytatta Gerő elvtárs — természetesen az amerikaiakra céloztak. A hírhedt Marshall-terv megszületése előtt már Marshall-tervben gondolkodtak. Az MKP erre az arcátlan javaslatra határozott nemmel válaszolt. *Mi lett volna országunkból, népünkötől, ha nem a Kommunista Párt álláspontja diadalmaskodott volna, hanem azok kerekedtek volna fölül, akik már a Marshall-terv megszületése előtt marshallizálni akarták Magyarországot?* Akkor ma nemcsak nem beszélhetnénk az új ötéves tervről, hanem ott tartanánk, ahol Európa tőkésországainak dolgozói tartanak.

Teljesítettük a feladatokat, amit a 3 éves tervben magunk elé tűztünk

Most, 8 és fél hónappal hároméves tervünk befejezése előtti mindenki megállapíthatja tehát, hogy kinek volt igaza. Ma már nem kétséges, hogy hároméves tervünket ez év végére, tehát hét hónappal a kitűzött határidő előtt megvalósítjuk. Hároméves tervünkben három esztendőre 6 milliárd forint beruházást irányoztunk elő. Ennek az összegnek közel háromnegyed részét kellett állami eszközökből előteremteni. Figyelembe véve beruházásunk eddigi menetét, biztosak lehetünk benne, hogy ez év végére kizárólag állami eszközökből több mint 6 milliárd forintot ruházunk be a magyar népgazdaságba. A tervet tehát ezen a

terén teljesítettük. De teljesítjük a tervet az ipari termelés terén is. A mezőgazdasági termelés terén sem maradunk el a hároméves terv utolsó évére előirányzott színvonal növekedéstől. Itt az a helyzet, hogy növénytermelésünk valamivel gyorsabban fejlődik, mint hároméves tervünk előírta. Viszont állattenyésztésünk valamelyest az előirányzat mögött marad. Egésze véve azonban a mezőgazdaság együttes termelési értéke az 1948-as terméseredményeket véve alapul, megfelelő a várakozásoknak. *A mezőgazdaságban is teljesítjük a feladatot, amit a hároméves tervben magunk elé tűztünk.*

Valórávált a kommunista jelszava

A rideg számoknál is fényesebben beszél népünk ellátásának gyökeres megjavulása, a piacon mutatók élelmiszerbőség és számos élelmiszer árának állandó és fokozatos lemorzsolódása. Magyarország jelenleg nemcsak élelmiszerekben, de iparcikkben is Európának egyik legjobban ellátott országa, melyre irigykedve és sóvárogva tekintenek a tőkésországok.

— Minek köszönhetjük a hároméves terv minden várakozást felülmúló sikerét? Köszönhetjük annak, hogy hároméves tervünk tudományosan megalapozott terv volt, amely az egyedül helyes társadalom- és gazdaságtudomány módszerével, a marxizmus-leninizmus módszerével készült. Az eredményt köszönhet-

jük annak, hogy valórávált a kommunista jelszava: *tiéd az ország, magadnak építed!* Minden becsületes dolgozó tudja, eh-

GERŐ ERNŐ TÖRTÉNELMI JELENTŐSÉGŰ BESZÉDE AZ ÖTÉVES TERVRŐL

ben az országban ez a jelszó az igazságot, a való helyzetet fejezi ki.

A helyreállítást hároméves tervünk megvalósításával alapjában bevégeztük és most fejlődésünkben új fejezet kezdődik. Népgazdaságunk újjáalakításának, továbbfejlesztésének a szakasza. Ezt az új fejezetet jelenti az ötéves terv, melynek során befejezzük azt, amit a hároméves tervben már megkezdtünk. Lerakjuk a szocializmus alapjait egész népgazdaságunkban, városban és falun, iparban, me-

zőgazdaságban és áruforgalomban egyaránt.

Ötéves tervünk főfeladata az iparosítás mellett mezőgazdaságunk elmaradottságának felszámolása. Ötéves tervünk főfeladata az említettek kivül az is, hogy tovább emeljük segítségvel népünk életszínvonalát. Ötéves tervünk egyik főfeladatát képezi, hogy megteremtjük segítségvel a döntő gazdasági és társadalmi feltételeket a falu és város különbségének megszüntetésére, a falu felemelkedésére, nem

is mostani városaink, hanem fejlődő, jövőbeni, valóban kulturált városaink színvonalára. Végül, de nem utolsósorban ötéves tervünk főfeladata, hogy biztosítsuk honvédelmünk, véderőnk fejlesztésének anyagi alapjait, hogy nagy szövetségesünkkel, a szocialista Szovjetunióval és a baráti népi demokráciák országával, a szabadságszerető népekkel együtt megvédhetjük a békét az imperialista háborús gyújtogatókkal szemben.

A beruházásokból a falu részesedése eléri a 10 milliárd forintot

Ötéves tervünk eredményeként Magyarország megtérül mezőgazdasági ipari jellegű ország lenni és ipari mezőgazdasági orszaggá válik. Központi Vezetőségünk elhatározta, hogy az ötéves terv összes beruházásait 35 milliárd forintban irányozza elő. Ez közel hatszorosa annak az összegnek, amelyet hároméves tervünkbe fektettünk be. A beruházás 35 milliárd forintot az iparra, 6 milliárdot a mezőgazdaságban, ugyancsak 6 milliárdot a közlekedésbe fektetünk be, 3—5 milliárdot szociális, kulturális célokra, a és fél milliárdot lakásépítésre fordítunk.

Ipari termelésünk 100-ról 230-ra nő

A mezőgazdaságba befektetett összeg azonban a kimutatott 6 milliárdnál ténylegesen sokkal nagyobb, mert a mezőgazdaság és általában a falu céljait szolgálja számos olyan beruházás is, amely az ipari, közlekedési, lakásépítési beruházások között szerepel. Ha figyelembe vesszük mindezeket, akkor a falu részesedése az összes beruházásokból eléri a 10 milliárd forintot.

Ötéves tervünk lehetővé teszi az életszínvonal további jelentős emelkedését. A Központi Vezetőség április 2-iki határozatában az

életszínvonal általános emelkedését 35 százalékkal irányozza elő a jelenlegihez képest. Ha ipari termelésünket 1949-ben 100-ra vesszük, akkor az ötéves terv végére ez a szám 180-ra emelkedik. Az utolsó háború előtti év, 1938 termeléséhez viszonyítva pedig ipari termelésünk 100-ról 230-ra nő.

Ötéves tervünk alapkérdése

300 ezer új ipari munkásra lesz szükségünk

Nagy ütemben fejlődő iparunk és szaporodó lakosságunk igényeinek kielégítésére ötéves tervünk során rendkívül nagymértékben kell fejleszteni villamosenergiánkat 6 nagy új villamos erőművet építünk. Különösen hatalmas lesz a fejlődés a szerszám-gyártás terén, ahol rátérünk a nehéz szerszámgépek gyártására. Gyártani fogunk egész sor olyan szerszámgépet, amelyet Magyarországon még soha nem gyártottak.

Gyártani fogunk korszerű textilgépeket, fonó- és szövőgépek automatákat. Ahhoz, hogy a vasiparban az ötéves termelési előirányzatot teljesítsük, a többi között 20 új vasipari és gépipari üzemet kell építenünk, mintegy 25 ezer új munkással. Vegyészeti iparunk azok közé az iparágak közé tartozik, amelyek fejlődése a leg-

vas- és acéltermelésünk fejlesztése olyan ütemben fog emelkedni, amilyenre nincs példa a magyar ipar történetében. A vas- és acéltermelés és gépgyártásunk hatalmas megnövekedése megköveteli, hogy megfelelő arányban fejlesszük széntermelésünket. Ezért irányozza elő ötéves tervünk széntermelésünk növekedését az 1949. évi 11 millió tonnáról 18 millió tonnára.

nagyobb lesz az ötéves terv folyamán. Gyógyszeriparunk hatalmas arányú fejlődést ér el öt év alatt és olyan gyógyszerek előállítására is rátérünk, amelyet eddig kénytelenek voltunk külföldről beszerezni. Többek között rátérünk a penicillin itthoni gyártására.

A nagyfokú gépesítéssel elérjük, hogy az építőipar munkacsoportjának a duplájára emelkedik, amennyiben a jelenlegi 55 ezer építőmunkás helyett 110 ezer építőmunkásra lesz szükségünk. Az ötéves terv során ugyiszólván új tejjeldolgozó ipart hozunk létre, 10 nagy gyárvárosban létesítünk új tejjeldolgozó üzemeket. Textiliparunk évi termelési értéke öt év alatt 56 százalékkal emelkedik. Az ötéves terv folyamán öt új fonó- és szövőüzemet építünk. Bőriparunk termelése az ötéves terv folyamán 65 százalékkal emelkedik.

Hatalmas, fejlődő iparunk munkaerőszükségletének kielégítésére, részben pedig az iparból vezető állami, gazdasági és kulturális munkákra kiemelkedő dolgozók pótlására az öt év alatt 300 ezer új iparmunkásra lesz szükségünk. Vasúti közlekedésünk fejlesztésében majd fontos szerepet játszó új vasútvonalak építése, egészben véve közlekedésünk és távközlő hálózatunk teljesítőképessége az ötéves terv végén 65 százalékkal fogja meghaladni az 1938-as színvonalat. (Folytatása a 2. oldalon.)

Május 15-én lesznek az országgyűlési választások

Kádár János belügyminiszter a következő rendeletet adta ki az országgyűlési választások kitűzéséről: Az 1945. VIII. tc. 18. §-ának 1. bekezdésében kapott felhatalmazás alapján a következőket rendelem:

1. Az országgyűlési választásokat az ország egész területén az 1949. évi május hó 15. napjára tűzöm ki. 2. Az országgyűlésen résztvenni kí-

vánó párt részvételi jogának megállapítását a Magyar Függetlenségi Népfront Országos Tanácsától kérelmezheti. A kérvényt a jelen rendelet kihirdetésétől számított 5 nap alatt, tehát 1949. évi április hó 18. napjáig bezárólag kell betérjeszteni. A Magyar Függetlenségi Népfront Országos Tanácsa minden olyan határozatot, amelyben valamely párt

részvételi jogát megállapítja, legkésőbb az 1949. évi április hó 20. napjáig velem közölni köteles. Ezeket a határozatokat a Magyar Közlönyben közzé kell tenni. 3. A választási eljárást külön rendelet fogja szabályozni. 4. Ez a rendelet kihirdetésének napján lép hatályba.

Kádár János
belügyminiszter sk.

Felszámoljuk a mezőgazdaság elmaradottságát

— Mint már mondtam, *öt-éves tervünk egyik főfeladata a mezőgazdaság elmaradottságának felszámolása.* Növénytermelésünk hozama az ötéves terv folyamán 27 százalékkal emelkedik. Ez a termésátlagok emelkedésében jut kifejezésre. Az *általános gazdaságokban, amelyeknek gazdálkodása a legkorszerűbb, a termésátlag 80 százalékkal emelkedik, a termelőszoövetkezetekben 35 százalékkal, a dolgozó parasztlakosságban pedig 11 százalékkal.* Emellett a búzatermesátlag a jelenlegi kat. holdankénti 7 mázsról 8,5 mázsrá növekszik országos átlagban.

Öntözhetővé teszünk 200 ezer hold új területet

Nagy összeget fordítunk ötéves tervünk folyamán a dolgozó parasztság önkéntes elhatározásából létrejött termelőszoövetkezetek támogatására. Ugyanakkor támogatjuk a földműves termelőszoövetkezeteket is, mert helyes vezetési alatti ezek is segítenek megvédeni a dolgozó parasztságot a falu kizsákmányoló elemeivel szemben. Az *évszázadok óta vissza-visszalévő általános szárazság leküzdésére az ötéves terv új öntözőművek létesítését, az öntözéses gazdálkodás nagyrányú kiterjesztését irányozza elő. Öt év alatt öntözhetővé teszünk 200 ezer kat. hold új területet, amelyet eddig nem öntöztek.*

— Az állatállományunk hozama öt év alatt 57 százalékkal nő. Ezt csak úgy érhetjük el, ha megnöveljük a takarmánytermények vetésterületét 1 millió kat. holdról 1,4 millióra. Szarvas, nagraállományunk az 1938 évi 1,800 ezerrel 2,400 ezerre nő. Nagymértékben megjavítjuk állategészségügyünket. Az *ötéves terv eredményeként minden falunak lesz villanya, minden falunak lesz bekötöttye, minden falunak lesz telefonja.* Ezzel a falu bekapcsolódik a városok kulturéjébe.

Tanyaközpontjaink kiépítése

— Öt év alatt csaknem 160 millió forintot fordítunk olyan beruházásokra, amelyek mezőgazdasági szakemberek kiképzését szolgálják. A mezőgazdaságban az egyetemet végzettek száma a jelenlegi *ezerről, 7600-ra emelkedik.* A falu felemelkedését szolgálja a tanyaközpontok százainak létesítése, amelyet az ötéves tervünk előíranyoz.

Jól haladnak a vetési munkák

A Gazdasági Felügyelőség kimutatása szerint a megyében a vetési munkálatok kielégítően haladnak tovább. A mai napig 42.107 kat. hold tavaszi árpát (előírányzat 49 ezer hold), 13.468 hold zabot (előírányzat 12 ezer hold), 5644 hold kukoricát (előírányzat 149.529 hold), 1595 hold burgonyát (4 ezer hold), 13.708 hold cukorrépát (16.800 hold), 3300 hold takarmányrépát (5670 hold), 2391 hold borsót (3000 hold), 16 hold babot (500 hold), 19.361 hold napraforgót (35 ezer hold), 1020 hold mákot (1100 hold), 1027 hold olajlent (1400 hold), 174 hold rostkendert, (2 ezer hold), 2438 hold ujlucernát

nak igen fontos eszköze a gépesítés. A gépállományok számát a jelenlegi 130-ról 500-ra növeljük. A *gépállományok traktorainak a száma jelenleg 1300, az ötéves terv végére 20 ezerre nő.* A gépállományok traktorainak és egyéb gépeinek kezelésére 60 ezer traktorosra és egyéb szakemberre lesz szükség. A gépállomány megkönnyíti a dolgozó parasztlak munkáját, ugyanakkor lehetővé teszi, hogy állataikat, teheneiket istállóban tartásukkal s ezzel a tejhozam növekedjék. Jelenleg Magyarországon 250 ezer tehén igáz. Ez a szám a traktorok számának nagymértékű megnövekedése folytán egytizedére, tehát 25 ezerre csökken.

— Mint már említettem, ötéves tervünk az életszínvonal emelkedését a háború előtti 1938. évi életszínvonal másfélszeresében irányozza elő az ötéves terv utolsó évére. Az életszínvonalnak ilyen nagymértékű emelését nemzeti jólétünk és termelésünk emelkedése, valamint a termelési önköltségsökkenítés biztosítja. De biztosítják emellett azok a széleskörű, a dolgozók pihenését, üdülését, munkacerejének megóvását és kényelmét célzó intézkedések is, amelyeket ötéves tervünk folyamán megvalósítunk.

Megszűnik a munkanélküliség

— A dolgozók életszínvonalának az emelkedése kifejezésre jut abban is, hogy megszűnik országunkban a munkanélküliség s a nagy munkaerőszükséglet következtében egy-egy családból átlagosan többet fognak dolgozni és keresni, mint eddig. Művelődésünk fejlesztésére öt év alatt két és fél-milliárd forintot ruházunk be. Az általános iskolák tanulójának a száma a jelenlegi 200 ezerről egy-millió 500 ezerre emelkedik. Mindezek és egyéb feladatok elvégzése szükségessé teszi 10 ezer új pedagógus kiképzését öt év alatt. Hogy megtehesük, fel kell állítanunk 4 új pedagógiai főiskolát.

— Öt év alatt nem kevesebb, mint százezer új magasképzésű szakemberre lesz szüksége az országnak. Ezt csak úgy tudjuk biztosítani, ha tovább folytatjuk és megvalósítjuk az ipari tanulóotthonok építését, amelyet a hároméves terv idején már megkezdünk. A dolgozó nép felemelésének fontos eszköze a sportmozga-

lom. Népi demokráciánk az ötéves terv után gondoskodik róla, hogy a legszélesebb néptömegek, nem utolsósorban ifjúságunk legszélesebb tömegei sportolhassanak.

— Most, mikor Pártunknak a magyar népgazdaság új ötéves tervére vonatkozó javaslatát nyilvános ágra hozzuk, már igen komoly eredményekre és gazdag tapasztalatokra támaszkodhatunk. Most még sokkal inkább, mint a hároméves terv indulásakor megfelelőhünk a kétkedőnek:

Betartottuk ígéreteinket

— Pártunk, Rákosi Mátyás megígérte a szellemeknek, eszledeknek, napfénynek, kisparasztoknak, hogy az urak földje azé lesz, aké megműveli és a nagybirtok földje a dolgozóké lett! Pártunk, Rákosi Mátyás megígérte a pénzromlás idején, hogy lesz új pénz és jött a jó pénz! Pártunk, Rákosi Mátyás megígérte, hogy megvalósítjuk a hároméves tervet és a hároméves terv valóság lett! Ki mer ezek után kétkedni a kommuniszták, a Magyar Dolgozók Pártjának szavában?

— De az ötéves terv éppoly kevéssé valósul meg magától, ahogyan a hároméves terv eredményei sem hullottak számunkra manna-ként az égből. A sikerért, az eredményekért keményen meg kellett dolgozni, de mi nem félünk a munkától és népünk sem fél tőle, mert dolgoz, szorgalmas nép vagyunk. Az ötéves terv sikere továbbá azon is múlik, hogy a dolgozó nép szível-lélekkel magáévá tegye a tervet, hogy öntudatosan, fegyelmezetten, áldozatkészen munkaversenyyel vegyen részt megvalósításában.

— Végül, hogy ötéves tervünket megvalósíthassuk, szükségünk van a békére, amelyért együtt küzdünk nagy szomszédunkkal és szövetségünkkel, a hazánkat felszabadító Szovjetunióval, valamint a népi demokratikus országokkal. Küzdünk abban a tudatban, hogy a béke erőt meg vannak szervezve és egy táborban egyesülnek, hatalmasabbak, mint a háborús uszítók s a rablőháborúra szervezkedő imperialisták.

Előre az ötéves terv útján

— Hároméves tervünk begyűjtötte országunk fasiszta háborúdúlás okozta sebeit. Ötéves tervünk új, nagy távlatokat nyit meg országunk, népünk, minden dolgozó ember számára, a népi demokrácia útján a jómódú, erős, művelt, szocialista Magyarországra felé!

Dicső multra,

két év nehéz, de győzelem felé vezető harcaira tekinthet vissza az országgyűlés melyet a Függetlenségi Népfőnt Elnökségének kezdeményezésére a minisztertanács javaslatára a köztársasági elnök feloszlattott. Nehéz harcokra, mert ha nem is olyan mértékben, mint 1945-ben, de a 47-es választásokon is bekerült a pártokba szervezett reakció a nemzetgyűlés terméibe és minden erejét latba vetette, hogy valamiképpen keresztülhúzza, elődázza, vagy levetesse a napirendről a demokratikus pártok által a dolgozó nép érdekében előterjesztett törvényjavaslatokat. Dicsőséges harcokra, mert a demokratikus pártok, élükön a kommuniszták, majd a Magyar Dolgozók Pártjával minden esetben leplezték és visszaverték a reakció támadásait és minden esetben érvényt szereztek azoknak a javaslatoknak, amelyek megvalósulása gyökeres fordulatot hozott demokráciánk fejlődésében.

Elmondhatjuk tehát: az 1947-ben létrejött országgyűlés megvalósította a maga elé tűzött feladatokat. És éppen ezért, a megváltozott helyzetnek megfelelően új országgyűlés létrehozására van szükség az új feladatok megoldására.

Az új országgyűlésnek összetételében tükröznie kell azokat a változásokat, amelyek hazánkban 2 év óta végbementek. Az új országgyűlésben a munkásosztály képviselőinek, de a parasztság és nem utolsósorban a dolgozó nők és ifjúság képviselőinek számszerint is megfelelőbb súlyt kell kapniuk. Az ilyen országgyűlést azonban csak újfajta választások eredményezhetik. Eppen ezért az új választásokra a magyar nép egységesen, öntudatosan a választások nagyjelentőségének tudatával indul. És az eddigi nagyszerű eredmények miatt azokra bizza a jövő akaratát, akiről tudja, hogy ezt a jövőt a néppel együtt és a népért építik, azokra akik az 5 éves tervet kidolgozták és ezzel új perspektívát nyitottak a fejlődés felé, azokra, akik demokráciánk célutadat erősítésével a Szovjetunió vezette békétábori erősítik.

Az új választásokon Békés megye valamennyi becsületes dolgozója lelkes egységben ünnepelesen tesz hitet az alkotók politikája mellett és népszavazással sorakozik fel a Függetlenségi Népfőnt és annak vezető pártja, a Magyar Dolgozók Pártja mögött.

Az első szavazólap

Az Egyesült Nemzetek Szervezetének jelentéséből: 1939-től 1944-ig a háború következtében született elvesztett gyermekek száma: Lengyelországban 500.000, Csehszlovákiában 50.000, Olaszországban 390.000, Finnországban 50.000. Csak Bécsben 29.000 hadiárvt tartanak nyilván. Ugyanakkor a háború következtében megvakult gyermekek száma — ugyanezek a: UNO jelentése — 18.000-re tehető.

Ezt is a 3 éves terv hozta

A hároméves terv az egész megyében az életszínvonal nagymértvű emelkedését hozta magával. 1947 augusztus 31-én még a cukor, só, szappan, textil, cipő és cipőtalp-utalvány, illetve jegy volt forgalomban. Ezeket a cikkeket csak kötött forgalomban szabad volt árulni és vásárolni is csak meghatározott mennyi-

seget lehetett. A hároméves terv beruházásai, a munka és a termelési verseny lehetővé tették azt, hogy ma már cukor, só, szappan, textilárú, cipőtalp és kész cipő is szabadforgalomban, az 1947-esnél lényegesen (gyakran 25–30, cukornál 50 százalékkal) olcsóbban korlátlan mennyiségben vásárolható.

**A munkásosztály harcok lapja a Szabad Nép!
Segítsd felépíteni új otthonát!**

M
bű
A ma
Hovany
Kiss Kál
letti ma
bálya
ezért H
ezer, K
forintra
A K
MND
A Ka
nyék as
ban a'ak
tanyai a
is je'ent
fejtenek
estet ren
mal a k
«Tarany
orosz sz
síkert ar
zül kiem
Makaren
tanítónő
mennyi s
elismerés
Elkomo
ban járn
megalázt
nak végig
ha életük
darabot
tenek ki
És megle
népelnom
bűnével.
— Hajn
nem, mert
radatra az
visszakerg
amugyis s
késő éjjel
fáradtan
hály. S n
nyait hess
gyujt egy
folytatja t
Már
— Alig
tunk. Ped
tak. A ru
szélve, hár
egy pá
nak venni.
— En i
tam — fű
— Márciu
nyerünk.
börtön cell
mert szót
Mun
a s
— a t
A szarv
kezet aprí
rendes havi
nos üzemv
a márciusi
Festé
LAKK
GÜZÖL
BIZALO
GUTYA

Malmosokat büntettek meg

A malomellenőrző közegek Hovanyecz Ferenc Endrődi út, Kiss Kálmán Csabai út melletti malomtulajdonosoknál szabályszerűségeket találtak meg, ezért Hovanyecz Ferencet 10 ezer, Kiss Kálmánt 3 ezer forinttal büntették meg.

A Kacsokvícs majori MNDSz műsoros estje

A Kacsokvícs major környék asszonyai a közelmúltban alakították meg az MNDSz tanyai alapszervezetét és már is jelentős kulturális munkát fejtenek ki. Vasárnap műsoros estet rendeztek, mely alkalmával a kultúrcsoport bemutatta «Taranyecz és a többiek» c. orosz színművet, amely nagy sikert aratott. A szereplők közül kiemelkedett Zima János Makarenkó, Klimaj Judit a tanítónő szerepében. Valamennyi szereplő és a rendező elismerést érdemelnek.

Két terv találkozik

Hároméves terv 2 és fél év alatt: ezért feszült az izmunk, hogy megmutassuk, a dollárkölcsonre sanditóknak — a saját erőnk a legjobb tőke. Szarvason is elindult — és győzött.

A kert-Szarvas

bontakozik ki az új csatornák frissen vert gátjai mellett. Öntözni akarunk, a sivatagból, szikból — termőföldet verkedünk ki. Hosszúfoki, Kaka-, Dögös-csatornaépítés 320 ezer forintját a kubikosok, döngölők százai egymás között osztották fel. Kátyuval megvert dülő utakra 110 ezer forintot költöttünk.

Ötszáz új házhely csatornázását elvégeztük. Lehet építeni. A talajvíz, az eső nem eszi meg az új fundamentumokat. Régi sebet gyógyítottunk 45 ezer forinttal — a járdának csufolt főutat 900 folyó méterrel betonoztuk. Ebből

munkabér 15 ezer forint. Romba volt a községi fürdő kazánháza. Megállt a fürdőélet. Szarvason, ahol csak a bársonyban született újaknak van fürdőszobája. Nem sajnáltuk rá a 45 ezer forintot. Milyen öröm volt, a múlt héten 1200 elemista községi fürdőzése. Már ezért is megérte.

Építettünk

Pedig kevés volt a pénzünk. Új arcot öltött a városunk. Négy óvoda ragyogó tiszta fallal köszönti «polgárait». Két községi iskolát emberi lakással formáltuk. A kömüves, segédmunkás, méz, kő «fogyasztotta» a forintokat. 250 ezer forintunkba került. Milyen könnyű ezt most leírni nekünk. Hiszen országépítők vagyunk. Sajátunkat építjük.

Az egykori grófi kegyhely ma szülőotthon, új ágyamunkával, műszereivel ellátva. Ma már otthona a proletár asszonyoknak is. A tüdő-

gondozó féltett kincsünk. Fertőzött vidéken élünk. Ott settenkedik a porban a viharsarkiak kérelmetlen ellensége: a tüdővész. 16 ezer forint beruházás csak a kezdet, éppugy, mint a nemibeteg gondozó 20 ezer forintja. Fontos órhely. A csecsemőotthon az új ember bölcsője. 25 gyermek él itt. Erősödnek.

a holnapi harcokra

Az iskolások napközije délelőtt hangos. 50 gyermek szürkesőli, fujja a forró levest és farkasútvágyal «pusztítja» a főzeléket. Szemben velük pihen a nyiló park mögött a Bolza-kastély, amelyből felferágyas, apát anyát mentő kórházát faragunk.

Igy épült csendben Szarvas és most a két terv a 3 éves és az ötéves találkoznak. A 3 évesek malteros kanállal köszöntik az új posta fala mellől — az új Szarvas hidépítőit.

Anyakönyvi hírek

Születtek: Valach Pál és Sonkoly Mária leánya Mária Katalin, Styevák András és Skorka Erzsébet leánya Judit Katalin, Litauskai István és Gászó Jutka leánya Anna, Kiss Kálmán és Dankó Erzsébet leánya Anna Mária, Arnóczki Pál és Palyov Mária fia János, Viszok Pál és Dankó Judit fia András, Gombár Mihály és Kita Judit leánya Judit.

Házasságot kötöttek: Bakulya János Gombár Judittal, Liska János Tóth Zsuzsannával.

Elhaltak: Styevó György 72 éves, özv. Kiszele Jánosné Darmó Zsuzsanna 76 éves, Lustyik Pálné Maczik Mária 68 éves, Matusk János 73 éves, özv. Zvada Mihályné Kiss Zsuzsanna 71 éves, Darida Mihályné Prjevara Zsuzsanna 57 éves, Uhjar Mihály 39 éves és Sztvorecz János Mihály 15 napos.

SZABAD ORSZÁGBAN SZABAD EMBEREK

Elkomorul az arcuk: a multban járnak gondolataik. A régi megaláztatások, szenvedések vonulnak végig homlokuk redőin. Mint-ha életükből tépnének ki egy-egy darabot, amikor egy-egy szót ejtenek ki. A multról beszélnek. És megelevenedik előttünk a sötét napnyomó Horthy világ minden bűnével.

Hajnali 2 órakor kellett kelnem, mert ha nem értem ki virradatra az uradalomba, az intőző visszakergetett és aznap elestem az amugyis szűkös keresettől. Mindig késő éjjel értem haza — holt-faradtan — mondja Pálkó Mihály. S mintha a mult sötét árnyait hessegetné el magától, rágyújt egy cigarettára, majd így folytatja tovább:

Márciusban sose volt kenyér

Alig volt mégis betevő falatunk. Pedig gyermekeink se voltak. A ruházoklásról nem is beszélve, három év is eltelt, mire egy pár csizmát tudtam magamnak venni.

En is az uraság kutyája voltam — fűzi hozzá Valastyán Pál. — Márciusban már sose volt kenyérünk. De a szegedi Csillag börtön celláival megismerkedtem, mert szót mertem emelni a ma-

gam és munkástársaim érdekében. Szólni mertem az embertelen bánásmód miatt, a határtalan kizsákmányolás miatt.

Tiszt lesz belőle

A felszabadulás utáni időre tereljük a szót: A demokrácia 5 hold földet adott — magyarázza boldogan Valastyán. — Azóta tanyát építettem, tehenet is vettem és most nemcsak saját háztartásom részére, hanem eladásra, a községnek is hízalok sertést. Na meg a gyermekeink előtt is most nyílt meg az út. Eddig csak a kiváltságosok gyermekei tanulhattak. A 19 éves fiam elment katonának, tiszt lesz belőle. Mi a te-melés további emelésével erősítjük népi demokráciánkat, ok pedig fegyverrel a kezükben örködnék az eddigi eredményeink fölé.

Napi 8 óra munka

En nem kaptam földet — mondja Pálkó. — A nagynéném tanyáján lakom. Annak hat kishold földjét művelem. De máshová is eljárak munkába. Csakhogy ez egész más mint volt régen. Most nem kell látástól vakulásig dolgozni. Becsülettel ledolgozom a napi 8 órát, utána otthon is tudok valamit tenni. A felszabadulás óta vettem két tehenet, meg-

beruházkodtunk. S mint az egyik tanyai népi bizottság tagja önködének a demokrácia rendje felett. Felszabadultam és is és a többi társam is az uraság gyötrelmes igája alól.

A multban kizsákmányolt, sötétségben tartott, elnyomott Senkik voltunk, most szabad ország szabad emberei vagyunk! — mondja bucsuzól Valastyán Pál.

FOGADOM:

Hazám és népem boldogulásáért fogok tanulni, dolgozni és küzdeni

Zeneszó harsant vasárnap délután Szarvas főutcáján. A jövő nemzedék, az új típusú ifjúság, az úttörők vonultak zárt sorokban — fogadalomtételre.

«De felnőtünk már valahára. Tudjuk mi az: vigam élni», kop-pantak acélként József Attila szavai. Majd 304 gyermek szívére tette kezét és pirosló-arcra mondta el a fogadalmat:

«Fogadom, hogy az Úttörő Mozgalom eszméinek szellemében fogok élni és azokhoz minden körülmények között hű maradok. Az úttörő 12 pontját feltétlenül és megalkuvás nélkül megtartom. Hazám és népem boldogulásáért fogok tanulni, dolgozni és küzdeni. Előre az Úttörő Mozgalomért! Előre a Magyar Köztársaság-ért!»

IGY TANULNAK

a falusi osztályharc „tankjainak” vezetői

A gyomai gazdasági iskola udvara munkás- és parasztfiataloktól hangos. 52-en vannak itt összesen. Eljöttek erre az iskolára, hogy elsajátítsák a traktorvezetést, hogy azután innen

Parasztygyerekek ismerkednek a géppel

Gyakorlati órára készülnek éppen. Valamennyien a gyakorlógépet veszik körül. Lóczy Lajos ül a gépen, mellette Tóth István gyakorlati oktató, akiknek biztatása adja a bátorságot a vezetéshez. Nagy berregés, Lóczy Lajos keze alatt a gép máris indul. Bemutatja az indulást, ráállást az ekére, a befordulást és a leállást. Alighogy Lóczy Lajos leszáll, máris a gépre pattan Földes Lajos. Öröm nézni, hogy kezébe illik a kormány. Parasztygyerekek, akik eddig ké-kézzelet tarták a földet, lóval bántak csak, most két hét után máris jól ismerik és vezetik a gépet. Sorjában mindenki megpróbálja a vezetését. Hat héten át gyakorolja, hogy aztán biztos tudással kerülhessen valamelyik géppállomásra.

Leáll a gép, újra mindnyájan körülveszik. Szeiler Károly műszaki kérdéseket tesz fel. Min-

kikerülve, géppállomásokon munkájukkal segítsenek a dolgozó parasztságnak a falusi osztályharcban a falusi kizsákmányolók ellen.

den felelő gyors és határozott. — Beindítás előtt első közelesem — mondja Gombkötő János — megnezem, van-e víz, üzemanyag, lekenem gépszírral és leolajozom a gépet. — De a többi kérdésre is rögtön kész a felelet, mindenki tudja a „lekkét”. — A Cormick motoron egyszerű karburátor van... ez felülselepes motor. — A Hofherr szivattyújának kényszerhűtési szelepe van. — A Hofherr motor gázolajjal dolgozik. — A BN 40-es motoron „Sólex” karburátor van — mondja Timár Benedek. De az üzemanyagcsökkenés fontosságáról sem feledkeznek el. Komoly választ ad erre Szemenyei György: — Nemzetgazdasági érdek, hogy minél kevesebb üzemanyagot fogyasztunk. Éppen ezért arra kell törekednünk, hogy csökkentjük a holtjáratot.

A kulák kizsákmányolás ellen

Gyakorlati óra után a fiúk vidáman mennek be a tiszta szobákba. Minden megnyílvá-

nulásuk azt mutatja, hogy valamennyien örömmel jöttek az iskolára. Drahos János parasztfiatal mondja: — Azért jöttem az iskolára, hogy megtanuljam a gépvezetést s munkámmal azután a mezőgazdaság fejlesztése érdekében dolgozzam. Hisz már a multban is szerettem volna megtanulni a gépvezetést, de nem volt rá módom. Ma a demokrácia megadta ezt a lehetőséget, igyekszem is, hogy munkámmal segítségére legyek majd a dolgozó parasztságnak az osztályharcban a kulák-kizsákmányolás ellen. — Most a legkisebb tanuló, Erdős István szól közbe: — Bizony én is mindig a gépek körül szerettem forgolódni. — Látszik is rajtad, most is maszatos vagy — szól oda tréfásan valaki. Így beszélgetnek s készülnek az eső világnézeti szemináriumra, amelyet Németh István iskolavezető tart.

Telnek a napok, vidáman, örülnek, hogy lehetőséget adott a demokrácia a tanulásra. Lelkesedéssel tanulnak, hogy amint mondják is, innen kikerülve, a falusi osztályharc „tankjainak” vezetői, a dolgozó parasztságszolgái lehessenek. R. M.

Cipőket

a Cipészipari Szövetkezettől vásároljon

Munkamódszert változtattak a szarvasi bőripari szövetkezeiben — a több és jobb termelésért

A szarvasi cipészipari szövetkezet április 7-én tartotta meg rendes havi taggyűlését. Jakab János üzemvezető szaktárs beszámolt a márciusi hónap eredményeiről,

mely a februári hónappal szemben 20 százalékos emelkedést hozott. A beszámolót hozzászólások követték, melyek során megtárgyalták a termelés kérdését is. Lázár Béla szaktárs javaslatára elfogadta a taggyűlés — a termelékenység további fokozása érdekében — a rész munka bevezetését. Ez a munkamódszer ugy minőségileg, mint mennyiségileg sokkal előnyösebb,

Festékek, LAKKOK, JÓ MINŐSÉGŰ KÖLNIEK HUSVÉTRA BIZALOMMAL GUTYÁN TÖL, SZARVAS

Nem marad már sötétben **Kondoros** A dolgozó népé a Hanzus-malom

Ha a kondorosi Hanzus malom-
ba betértél, a Horthy világ tárult
eléd: az üzemvezető Sümegi La-
jos nyugatos őrnagy. De nemcsak
üzemvezető, hanem az egyik Han-
zus lányának a férje is. Tehát csa-
ládi alapon őrizték a mulat, ne-
hogy véletlenül is betörjön a ma-
lom falai közé az újdók szele.

Tizenkilencen dolgoznak a ma-
lomban. Sümegi nem akárhány
bizott meg. Éjjeli őrnök egy nyug-
díjas esendőt vett fel. Gondolta:
holló a hollónak nem vájja ki
a szemét. A többiek? Csak éppen
hogy a bokájukat nem csapták ösz-
sze és nem a «király nevében» je-
lentették, hogy ennyi és ennyi ga-
bonát öröltek le.

A király nevében?

Igy is ment itt minden: a
«király nevében». Azért füllött

össze a közellátás 35 mázsa bu-
zája. Ezzel akarták megcsónkita-
ni a dolgozók kenyérét. Így sza-
botálták a békés építő munkát, to-
vábbi felépülésüket. De Sümegi
urat is utólerzte az igazságszolgá-
tatás keze: az elmúlt héten le-
leplezték aknamunkáját és őrizet-
be vették.

Ma új életre ébredt

a kondorosi Hanzus malom. Új
ember állt az üzem élére. Szarvas-
ról jött: Springel Jánosnak hív-
ják, malmi munkás! 30 év óta
«lisztez»!

— Amikor idejöttem — ma-
gyarázza — csak néhány napra
való szemet találtam. Pedig a ma-
lom nemcsak a kenyérmek valót

készíti, hanem a falu világosságát,
a villanyáramot is szolgáltatja!

Klegyenesedett a derekuk

Ha meggondoljuk, Sümegi, a
nyugatos őrnagy az egész falut
kezében tartotta. Ha úgy tetszett
neki, — a falu sötétben maradt.

Springel megbeszélte a többi
malmi munkással a változást, akik
nem akarták hinni a fülüknek,
hogy mostmár nem szolgák, ha-
nem egyenrangú dolgozói az
üzemnek. Azóta egyenesedett ki a
derekuk, mióta tudják, hogy: övök
az ország, maguknak építik.

A munkásigazgatókra nagy mun-
ka vár: az elhanyagolt üzemet
rendbe kell hozni. Nagy feladat,
de sikerülni fog! Sikerülni fog,
mert kommunista hittel látott ne-
ki a munkának és vele annak a
többi dolgozó is.

És majd élnek a szabadsággal A „LELENCEK” IS

Az Allamzug felől szél sor-
dorja a Körös hulláma. Hul-
lámra kergeti egymást. Csob-
banva vágódik egyik is, másik
is a hid kőbálához és onnan
fodrozva rohannak a komp
deszkájához. A komp útra
kész. Fatestére cammognak az
ókrök, kocsik nyikorognak.

Asítól, hisz most virrad

Most az álmos csendet bika
bőmbölése hasítja ketté. Me-
zítláb, rongyos, véznatestű,
alig 12 éves fiú küzködik a
vad jöszággal. Ott állunk mö-
götte. Reszket. A bika topor-
zékol.

— Elsodor ez a bika; mesz-
szire hajdot?

Mint úzótt vad kapja ránk
fáradt arcát.

— Elég messzire. A Búdös-
halomra. 30 holdas Pápai La-
jos tanyájára. Még nincs 9
óra, de a kis hajcsár szeme
majd leragad.

— Asítól, hisz most virradt.

— Lehet az uraknak, de ne-
kem mindig esőben, sárban,
kakasszó előtt hajnali négykor
virrad. Nem látja, cseléd va-
gyok?

Ugy mondja a «celéd» szót,
mint ahogy Pápai beszél a
borjújáról.

Menhelyes vagyok. Magya-
rul: lelenc. Szolga, a napi há-
romszori száraz kenyérért, meg
ezért a keshedt sárga ingért.
Sokat dolgozom. Szántok is,
vetek is. Mindig hajtának.

— Ki véd meg? Itt ellágyul.
Nincs apám. Azért a három-
szori lötyért kihajítják a zsi-
romat. Tavaly kerültem ide,
amikor «kiigényeltek». Iskolá-
ba csak akkor megyek, ha
nincs sietős dolog. Tanulni,
csak este engednek, amikor
már hófáradt vagyok.

Most is sietek, mert fedezt-
tünk ezzel a bikával. Nem
vágjuk ki, az én gazdám eszén
nem lehet kifogni.

A „telep-nagysága” a családó

Sokat beszélt, hogy ki-
fáradt. Zihál a melle. Talán

megijedt a sok szótól. Nem
tudja, de vad igazságról húzta
le a kulák-pokrócot. Mészá-
rosnak hívják. Keresztjén
még senki sem szólította. Rajta
kívül még kétszázán morzso-
lódna a Pápai-félék vérszívó
markában. A «telep-nagysága»
a családfőjük. Ha «igényelnek»
tőle, ad «árut». Lány, vagy
fiú, mindegy. Allatsorba indul-

nak. Egy hathetes malacnak
nagyobb a becsülete a kulák-
majorokban, mint az agyon-
hajszolt kis Mészárosoknak.
Egyszemélyben vagyonszerzők
és koldusok. Talán elfelejtik
Öcsödön, hogy már nem a
szolgabíró-világ ereje dühöng
felettünk — a kis Mészárosok
is felszabadultak.

— csösz —

A TERV belenyúl életünkbe

Felhőn velt ágyat már az
alkonyat a kondorosi holdak
felett. Nyolcezer hold zölden,
vagy még szurokfeketén ke-
gyetlenül elfáradt a vetőgép
alatt a göröngyét taposó pa-
raszttal együtt. Most a csend-
be takaróznak a fehér-falu
maroknyi ablakú tanyák. Las-
san kigyúlnak a mécesek,
1300 arcon vibrál szürke fé-
nye.

Egy tál lencsért eladták

Sziget, félsziget — valóságos
gyarmat ez a nagy darab
szarvasi föld. Benne van a
tegnapi keserves paraszti sors.
Orvos, gyógyszerár, könyv,
faluháza elérhetetlen számuk-
ra századok óta. Változtatni
rajta? Kinek jutott itt eszé-
be. Ketrec, kaloda, taposóma-
lom, ahol a fiak pontosan
apáik nyomdokaiba léptek.
Csak így lehetett a parasztot
gúzsba verni, az agyát meg-
tompítani — ha kizárták az
életből. Amíg az igát húzta
és vetett másnak az Örmény-
zugban, Décsen, addig bent
a faluban a Haviárok egy tál
lencsért eladták a villanyte-
lepet, gyorsvonalot Turnak, a
konzervgyárat Kecskemétnak.
Szolgasors virágzott itt.

A terv kikocog az Örményzugba is

Most egyszerre beleszól az
új ország az életükbe. A terv
kikocog az Örményzugba is. A
35 milliárd forint Szarvasnak
is ad. Az eddig tétovázó pa-

raszt elé áll. Nincs gyáratok?
Azt hiszitek, én csak «azok-
nak» adok? Tanyaközpontot
építetek. Községházat adok. Ö-
rményzugba a Sinkovics-tanyá-
ba, a kondorosi holdakon, a
«Kisalföldi csárda» környéke-
re költözöm. Egyből, eddig
100 ezer elkocsizott munka-
órát adok vissza a termelés-
nek. Közellátás, adó, új is-
kola, anyakönyv, villany,
majd orvos az új hajnal ta-
nyai csillagai.

Hid és vasut

A Türi komp vesztét hozza.
Hidat verünk helyére, vasból,
beton pillérekre. Endrődön,
Gyomán át mentünk századok
óta Türra. 50 kilométert gya-
logoltattak velünk — mi fe-
lére csökkentjük a távolságot.

Tüzes lovaink vannak és
Szarvas ennek a bényája.
Öcsöd, Szentadrás is ezt
nyögi. Nem volt fejlődés.
Most sánpárral kötjük össze
Szarvas Tiszaúggal. Még a
«szakadár» és hülsen testvér
Cserebökényt is átöleli. Fut-
hat a bor, szőlő, gyümölcs
Szarvas felé. Nyomában virág-
ba borul a szentandrászi ipar.
Öcsödön éppen olyan földe-
ket szel át, mely napraforgó,
len, ricinus hazája. Üzem-
épülhet. Nem lesz gond a szál-
lítás.

A terv belenyúl életünkbe.
Új reggelre virradunk. Most
pótoljuk azt, amit kegyetlen
századok meglagadtak tőlünk.

A 100 éves Függetlenségi Nyilatkozat

Száz évvel ezelőtt ezen a na-
pon terjesztette be Kossuth Lajos
a debreceni nagytemplomban az
országgyűlés és a sokezer főnyi
debreceni nép jelenlétében és lel-
kes eljenzés közben a Habs-
burg-ház trónfosztásáról szóló
törvényjavaslatot. „Elérkezett a
perc — hangzott a törvényja-
vaslat — midőn Magyarország-
nak szabaddá, függetlenné kell
lennie, elérkezett a perc, midőn
Magyarországnak s különösen a
nemzet képviselőinek kötelessé-
ge Isten, a világ, Európa és a
nép előtt kimondani, hogy sza-
badok, függetlenek lenni aka-
runk... A Habsburg-Lotharin-
giai ház a Magyarország feletti
uralkodásból ezennel a nemzet
nevében örökre kizáratik... Az
austriai Ház árulása, hűségese
és a magyar nemzet elleni fegy-
verfogása által elszakítván: a
közte és köztünk fennálló kap-
csolatot, Magyarországra való-
dására méltatlannak nyilvání-
tatik, örökre számkivettetik.” A
törvényjavaslatot az egybegyűlt
nép nagy lelkesedésre az or-
szággyűlés egyhangúlag elfo-
gadta.

Debreceni Függetlenségi Nyi-
latkozat előzményei: a Habsbur-
gok „hűségese és árulása” —
és a szabadságharcosok hatvani,
tápióbicskői és isaszegi nagy
győzelmei. A császár az 1849
februárjában lefolyt szerencsét-
len kimeneteli kápolnai csata
után úgy vélte, hogy a szabad-
ságharcot legyőzte és megszünt-
nek nyilváníttotta a magyar al-
kotmányt és Magyarország ön-
állóságát, — de korán örült a
bel- és külföldi reakció! A dia-
dalmas tavaszi hadjárat győze-
lmei megérlelték a Habsburgok
trónfosztását.

A reakciós történelemírás
száz éven keresztül igyekezett a
magyar népket ezt a nagy, ha-
ladó, diadalmas „örténelmi lé-
pését Kossuth „jövátéhetetlen hi-
bájának feltüntetni. Az ellenfor-
radalom történései azt igyekez-
tek elhíttetni, hogy a debreceni
országgyűlés forradalmi lépése
„túlzott” volt és ez okozta a
szabadságharc bukását. Persze,
nem ez volt az egyetlen olyan
haladó lépése 48—49-nek, ame-
lyet a reakció elítélt és szem-
forgató módon a szabadságharc
bukásának okául jelölt meg.

Vajon igaz lehet-e, hogy a
felkelt nép legkövetkezősében
hazafias tette, amely az idegen
elnyomó hatalom fölötti győze-
lem eredményeképpen egységes,
független, nemzeti állam kiala-
kítására irányult, gátolhatta a
nemzet felszabadulását?

A trónfosztás kimondása a
nép erejének megnyilvánulása
volt — az elnyomókat pedig
semmi egyéb nem képes megfé-
kezni, mint éppen az erő. Az,
hogy a szabadságért küzdő ma-
gyar nép törvénybe foglaltá el-
szakadását egy idegen haalom-
tól, feltétlenül helyes és a sza-
badságharc kimenetele szem-
pontjából célravezető tett volt.
Hiba csak ott mutatkozott, hogy
ennek a helyes nemzeti célkitű-
zésnek nem teremtették meg
elég következetesen belpolitikai
és szociális előfeltételt.

A proletariátus nagy tanítói
arra tanítanak bennünket, hogy
a nemzeti függetlenség kivívásá-
nak előfeltétele a társadalmi sza-
badság. Száz év előtt a nemzeti

függetlenség kivívása nem kap-
csolódott össze a társadalmi fel-
szabadulással. Ez elsősorban ab-
ban nyilvánult meg, hogy a pa-
rasztnak nem jutottak földhöz. A
szociális felszabadulás elmulasztá-
sa miatt a baloldali erők a
polgári demokráta forradalom
következős hívei elszigetelőd-
tek. Így az a balatolódás, ami
a Függetlenségi Nyilatkozat je-
lentett, csak rövid ideig érve-
nyesülhetett. A forradalom nem
mért elég pusztító csapásokat
azokra az osztályokra, ame-
lyek a „mérsékelték”, a fontol-
va haladók”, az egyezkedők po-
litikája mögött meghúzódtak —
és így a szabadságharc vezetése
mindinkább jobbrafordult. Vég-
ső fokon ez okozta a szabadsá-
harc bukását.

A Függetlenségi Nyilatkozat
százéves évfordulója fontos ta-
ulságot jelent számunkra is.
Bebizonyosodott, hogy Kossuth-
nak és követőinek volt igaza —
csak a nemzeti függetlenséghez
való megalkuvás nélküli ragas-
zkodás, az idegen elnyomók el-
leni kerlelhetetlen harc biztosít-
hatja a nemzet szabadságát. Es
elkez a tanulsághoz hozzátarto-
zik az is, hogy igazán követke-
zetesen csak a dolgozók küzd-
hetnek a nemzeti függetlenségért.

Akkor, száz évvel ezelőtt, a
magyar nép ügyének el kellett
buknia. Ellenséges világ köze-
pette, magárahagyva állt a ma-
gyar nép. A helyzet azonban a
száz év előtti és a mai között
döntően más. Ma nem állunk
elszigetelten, Magyarország az
imperialistaellenes népek halá-
mas világfrontjának tagja. Olyan
szövetségek vannak, mint a
Szovjetunió, amely számára egy-
nemzet függetlensége olyan ér-
tek, amelyet minden eszközzel
minden erővel őrizni, védeni és
segíteni kell. A függetlenség,
szabadságért, a békéért követke-
zetesen harcolni csak a függet-
len és szabad nép tud, — ez a
felismerés vezet a szövetségeink-
ket akkor, amikor sikraszállnak
és szilárdan helytállnak a mi
függetlenségünket és szabadsá-
gunkat fenyegető támadásokkal
szemben is. De nemcsak szövét-
ségeink erejére támaszkodha-
tunk. Száz évvel ezelőtt csökke-
nő erejű, elszigetelt, ingadozó
vezetésű, maroknyi magyar hon-
védsereg állt szemben két reak-
ciós nagyhatalom hadseregeivel.
Ma pedig egyre erősödő, a nan-
kásosztály legjobb fiának veze-
tése alatt álló néphadseregünk
van, amely szilárdan támasz-
kodik az egész dolgozó népre.
És ezt a hadsereget nem a meg-
alkuvók, egyezkedők eszméi ve-
zetik, hanem Kossuth és Petőfi
szelleme: megvédeni a nemzeti
függetlenséget életre-halálra!

Az az ingadozás- és megalku-
vás nélküli harcos szellem, amely
lehetővé tette 1849 április 14-én
a magyar függetlenség törvény-
beiktatását, arra kötelez ben-
nünket, hogy következetesen
és szilárdan haladjunk to-
vább a dolgozó emberek felsze-
badításának útján. A magyar
demokrácia négyéves eredményes
küzdése, amelyet a kizsákmá-
nyolók, a nyugat felé kacsint-
gató hazaárulók ellen folytatott
harcos egységbe kovácsolta az
egész dolgozó népet, amely szil-
árdan állja őrhelyét az emberi
haladás és szabadság, a világ-
béke frontján.

19.

Az egyik
kimutatása
fében az er-
kilogram k
első három
súly megha-

Az élelm
féle izletes
szolgáló gy
nyarit a so
korból mér
után sajtol
sz ad, végü
ret nyúj” az

Ha körül
között, azo
előbbi kérd

19.

Indul a h
meink nagy
nyomai” vi
traktor a f
egészen ke
kel folyik.
A cukor ár
könyvek! I
még sem m
ért 10 forin
kenyér? Cs
rik. Kilóját
a kenyérre
kell! Legol
mölésiz. Kil

Nincs ke
ünk. A hár
eskor kilog

Negyven év
vanesztendő
zódik, ahog
Csak amikor
at enyhe pi
akarást s mi
mértetése is
Az élet delén

Ístálló alon
sartól mar
hogy áll a l
rajta, amelye
teljesen szétf
hajlott, váll
mintha sim
mondja a pa
gördül ki
az is elfogy
nem lenne es
lok rabságáb
életét. Ajka
a paraszt.

Aranyi Hon
gyermeké van
16 éves Lás
adta oda a s
30 holdas kul
tanak a csaba
szemben a K
mentén.

Kilenc hón
dett László, I
hajnalban kel
kor feküdt. S
ben is. Egyik
tovább nem b
rica-fattyut, b

Hic
a Szarva

1947 Az árak tükrében 1949

Ne egyezkedjünk

A Függetlenségi Népfrent szarvasi bizottsága határozatlanlag kimondta, hogy igénybe kell venni a kulákok igáját ott, ahol nagy szükség van rá. S hogy a kulákok semilyen körülmények között sem cselédet, sem mást nem alkalmazhatnak, illetve nem küldhetnek ki maguk helyett annak vezetésére.

E határozatnak megfelelően vették igénybe, illetve rendelték ki az egyik szarvasi közösen termelő csoport részére Tepliczki János 200 holdas szarvasi kulák két lovát, akinek egyébként 6 lóva és egy csikója van. De a csikó is már hámos.

A lovak megérkeztek a — cseléddel. Következő napon kiment Tepliczki is és „elnézést” kért a csoport vezetőjétől, de nemcsak „elnézést” kért, arra is kérte, a csoport vezetőjét: a cselédre szüksége van, meg hát ő sem ér rá, hiszen „irányítani” is kell valakinek otthon, hogy valakit jelöljön ki a csoport tagjai közül, aki majd elvezeti a lovakat és ő a napszámért kifizeti.

Tepliczki „nyájas” szavai: az álnok „jó kulák” szavai voltak, akik mind gyakrabban zsonganak a dolgozók fülébe. Ez meglepésztette a csoportvezetőjét és belement, hogy a kulák napszámért fizessen. Persze az „egyezkedés” híre hamar terjedt. Eljutott a DÉFOSZ-ba. Itt rögvést felismerték a kulákselt és kimondták: nincs kibúvó! Nincs kibúvó, hiszen az „irányítás” csak cselekedés volt. A szövetkező volt nincstelen kisparasztnak kell boronával segíteni — ez fáj a kuláknak. Hiszen a szövetkezés fegyver a dolgozó parasztság kezében, önmagáért, a falu kizsákmányolói a kulákok ellen.

Ezen a fegyveren akart csorbát ejteni Tepliczki. Azt akarta, hogy ez a fegyver — visszafelé süljön el! Ezért nyújtotta „nyájasan” a kezét a termelőcsoport vezetője felé. Ezért ajánlotta a „megegyezést” és a vezető — megdölgölés nélkül — elfogadta. Sikert a kuláknak megtevesztetni őt. De sarkukra álltak a többiek és visszaverték a ravasz szavak mögé búvó kuláktámadást.

Az „egyezés” semmis lett: a kuláknak el kellett végezni az órá eső részt. Ha nem így lenne, a dolgozók verekését és a kulák győzelmét jelentené ez. Emlékezzünk csak Rákosi elvtárs szavaira: A kulákra csak a kemény kéz hat, csak az tudja kordában tartani.

Tehát: ne egyezkedjünk!

EGY SZOVJET FALUBAN

A Szovjetunióban a sztálini ötéves tervek végrehajtása során a falvak kiemelkedtek évszázados elmaradottságukból. Azonban nemcsak a termelés formái, eszközei és lehetőségei változtak meg döntő módon, hanem ennek folytán az emberek élete is. A szocialista állam legfőbb kincse az em-

ber — ezért az állam gondoskodása születésétől kezdve kíséri az embereket. Képünkön a krasznodari körzet egyik falujának gyermekotthonában «kvarcoják», mű-napfény sugárral kezelik az egyik jól táplált kis parasztyermeket. Az egészséges, dundi kisgyermek csontjai ettől még erősebbek lesznek, a kvarclámpa fénye pótolja a télen hiányzó D vitamint.

Húsvétra 18 forintos zsir a legjobban rászorulóknak

A Magyar Dolgozók Pártja közben járására húsvétra 5 mázsa zsirt osztanak ki Szarvas dolgozói között. A zsirból az arra legjobban rászorulóknak juttatnak. A zsiradékat 18 forintos áron hozzá forgalomba.

Tanyai Népi Bizottság a tavaszi vetéstervről

A szarvasi VII. külkerületi tanyai Népi Bizottság az elmúlt héten leellenőrizte a körzetéhez tartozó földterületet. Ennek során megállapította, hogy Hanzel Mihály dűlőbiztos nem kellő körültekintéssel végezte feladatát. A tőniszállási bejáratnál 6 holdnyi földterület parlagon hevert.

Az egyik gyulai gyógyszerész kimutatása szerint 1947 első felében az emberek súlya 55—58 kilogram között mozgott. 1949 első három hónapjában az átlagsúly meghaladja a 63 kilót.

Az élelmiszerüzlet pul'ján ezertéle izletes étel sorakozik. A kiszolgáló gyors mozdulatokkal kanyarít a sonkából. Majd a cukorból mér le egy félkilót, ezután sajtol csomagol, gyümölcsöt ad, végül pedig szabadkenyereket nyújt az egyik vevő felé.

Ha körülnézünk a vásárlók között, azonnal megoldjuk az előbbi kérdést.

1947

Indul a hároméves terv. Úzünk nagy része még a háború nyomait viseli magán. Nincs traktor a falvakon, a termelés egészen kezdetleges módszerekkel folyik. Ennek az eredménye? A cukor ára úgy mutató'ják a kenyér 11 forint 46 fillér. A méz sem marad el tőle. Kilójáért 10 forintot kérnek. Szabad kenyér? Csak a feketézók mérik. Kilóját 10 forintért. De a kenyérre valami „arálaló” is kell! Legelősebb ekkor a gyümölcsös. Kilója 20 forint.

Nincs kenyér. Krumpilt vetünk. A hároméves terv indulásakor kilogramját 2.40-ért árul-

ják. De ahhoz, hogy valamiféle izletesebb ételt készítsen valaki ebédre, mást is kellett vennie. Mondjuk hagymát vásárol. Egy kilóért 3—3.50-et kellett kifizé-
nie.

Ha valaki bevásárlása végeztével cukorkát akart hazavinni, 3.50-et kellett félre vennie 10 deka savanyúcukorért. De ha úgy gondolta, hogy inkább egy cukrászsüteményt visz haza, mert az olcsóbb: tévedett! Egy cukrásztsüta ára 1947-ben 2.50—3 forint volt.

Nem volt petróleum. (Javában szabotálták a termelést a MAORT amerikai ügynökei.) Nem volt élesztő, nem volt liszt, nem volt kukorica, nem volt árpa, nem volt kenyér. És ennek az állapotnak a megszüntetéséért indította el a Magyar Kommunista Párt harcát a 3 éves terv célkitűzéseinek megvalósításáért.

Erről az időről szól a gyógyszerész első feljegyzése: az emberek átlagos súlya 55—58 kiló.

1949

Az árjegyzéket lengeti a szél. A vevők özönlenek és vásárolnak. Mákot vesznek a húsvéti tészába. Kilója 8 forint. Kenyereket vesznek, van aki 4 kilót

egyszerre! Kilójáért 2.60 forintot fizet. Ez az öreg néni cukrot vásárol. Kilója 6 forint. Egy fiatalember 10 deka vaját kér. 2.30 forintot fizet érte. Egy aszszony egy üveg barackizt kér, epret akarnak adni neki, nem fogadja el. Végre megkapja a baracklekvárt, kilogramját 5.70-ért. Valaki mézet kér, 8 forintban számolják, valaki típus cukorkát vesz, 1.50 forintot fizet 10 dekáért. 1947-ben még nem nagyon engedhette meg magának az ember, hogy konzervet egyék. 50 százalékkal estek a 3 éves terv során a konzervek árai. Petróleum? Amit másfél éve egyáltalán nem lehetett kapni, ma 2 forint literje.

Minden van. Megfizethető áron vásárolható meg az élelmiszerek. A hároméves terv során rendezhető üzemek, gépállományok dolgozóit küzdöttek ezért és harcukat siker koronázza. Emelkedett az életszínvonal, emelkedett a bérek valódi értéke, több és jobb életre telik a fizetésből.

1949-ben a gyógyszerész utolsó feljegyzése szerint az emberek átlagsúlya meghaladja a 63 kilót.

MITŐL ÖREGSZIK idő előtt Aranyi Ilona?

Negyven éves, de arcán a nyolcvanostól aggok árnyéka tükröződik, ahogyan szemben ül velem. Csak amikor beszél, futja be az arcára a pir, mutatva az élel-
akarat s mintegy néma figyelmeztetése is ez az ösztönöknek. Az élet delén járok!

Istálló alomtól, tarlótlól, tanyai-
ortól mári cipője csak éppen, hogy áll a lábán. Férfikabát van rajta, amelyen foltok takarják a teljesen szétfolyt részeket. Háta hajlott, vállá előre görbül. Néha muntás simi akarna, amikor mondja a panaszt, de könnyesen gördül ki a szemén, talán már az is elfogyott. Ha így is volna nem lenne esoda, hiszen a kulák rabságában sanylódté eddigi életét. Ajka most is erről monja a panaszt.

Aranyi Ilonának hívják. Három gyermeke van. Legnagyobb, a 10 éves Lászlót — mindenesnek — oda a szarvasi Kita György 200 holdas kulákhöz. A földje, Kitanak a csabacsüdi határban van, szemben a Kurtasorral a vasút mentén.

Kilenc hónapig — mindenesképpen — László, Kitanál. Minden nap napban kelt és éjjel 11 óráig fekvő. Sokszor még később is. Egyik estén, amikor már aludni nem bírta vágni a kukorica-falttyut, bement és vacsorát

kért, hogy utána lefeküdhessen. — Minek az anyád... jöttél még be! rivalt rá a tanyaelőtti pöfeszkedő Kita.

Az istállóban ciszlik

Ekkor az óra mutatója már túl volt a 11-en is. És László fáradtan megalázva ment az ököristállóba, lefeküdt a kérőző ökrök elé és kabátjával takarta be reszkető testét. A dologtalan Kita rég telerakta már dagadt pocakját kolbásszal, szalonnával, de Lászlót, aki egész nap verejtékezett neki leszdita és a vacsorát elvonta tőle.

De kivolt téve László a kulák-fiókák kénye-kedvének is. Az ebédet ott ette velük egy asztalnál. S ha nem vette észre, ezek belekaptak tányérjába — és jó ízűen röhögött a kuláklcsalád. Egyszer, amikor piszkos kezét nyomta bele tányérjába az egyik Kita-gyerek, nem akarta az ételt megenni, hanem másikat kért. Kita erre föluggrott, nyakonragadta, ütötteverte és vörvörös arccal ordította:

— Ha nem tetszik, eridj az anyád... s előre lökte, hogy orra bukkott.

És a bérest

Lászlónak járt a bérebe egy 7 hónapos süldő is. Kita adott is neki. De milyet? Nem akart enni és Aranyiéknak le kellett, hogy vágják. Amikor felhasították, akkor látták, hogy beteg süldőt adott a kulák, a husa sárga, ehetetlen volt, el kellett ázni. Az úgy a bíróság elé került, ahol kötelezék Kítát, hogy másik malacot adjon Aranyiéknak. Meg is kapták és

hazavitték. Aranyiéék nem messzire laknak Kitanál, a Kovács-Pavlov féle tanyában. A kamrába zárták egyetlen malacukat. Másnap szabadon engedték, hogy „bogarásszon”. Egyszer csak észrevették, hogy a malac elszökött. Keresésére indultak. Meg is találták: ott volt Kitanál. Kita persze letagadta, hogy odament volna. De Aranyiéék tudták, hogy a kuláknak 3 ilyen malaca volt mielőtt elhozták a bér-malacot és ekkor újra 3 lett neki. De a kulák kizavarta őket a tanyából: Minek engeditek szabadon, nyomorultak, ordítottak utánuk.

De nemcsak Lászlót, hanem anyját is becsapta. Ő is beállt Kitanál házkörül munkára, aki megígérte, hogy 10 forintot fizet neki naponta és kosztot is ad neki, meg a két kisebb gyermekének. Amikor már 64 napot ledolgozott s nem volt rá szüksége 150 forintra szurta ki szemét. S hogy milyen kosztja volt és a két kicsinek, az László esetéből elgondolható.

Aranyi Ilona ma 40 éves, akit a kulákok évről-évre becsaptak. Kihasználták védtelenségét. Eleterejét, ifjuságát elrabolták. Így rabolták el sokezer Aranyi Ilona életerejét, s ifjuságát. De ma már a munkasztsztyál szövetségben a dolgozó parasztsággal van hatalmon és meg fogja védeni az Aranyi Ilonákat, az Aranyi Lászlókat a kulákok kizsákmányolásától. Megfogja védeni, mert ma már az Aranyi Ilonák sem hajtanak fejét a kulákok előtt, hanem leleplezik aljasságukat, embertelenségüket, hogy a demokrácia ökle le-sujthasson rájuk.

Cserei Pál

Hirdessen

Szarvasi Ujságban

Húsvéti ünnepek Szarvason

Húsvét első napján, vasárnap este 8 órai kezdettel a Magyar Függetlenségi Népfőnt szarvasi bizottsága műsoros ünnepséget rendez az Árpád-szálló dísztermében. Előadásra kerül «Kis unokám» című 3 felvonásos színmű, valamint mozgalmi dalokat énekel a Dolgozók Énekkara. Ünnepi beszédet mond Cserei Pál. Az ünnepség

után tanácsulatságot rendez a szarvasi postások kulturgárdája. Hétfőn, húsvét másnapján délután 4 órakor, szintén az Árpád dísztermében, az EPOSz szarvasi szervezete a népi kollégiummal karöltve előadja «Fény a tanyán» című színdarabot. Majd mozgalmi dalokat ad elő az EPOSz zenekara, végül népi táncot mutat be az EPOSz ifjúsága.

A gépkocsivezető lélekjelenléte mentette meg a pajkos gyermekek életét

Majdnem végzetes gépkocsiszerecsellenesség történt szerdán este fele a szentábrási hídtól 200 méterre. Szarvas felől jövő személygépkocsi szabályosan megakart előzni egy parasztkocsit. A kocsi mögött két kisgyermek ment. Amikor ezek látták, hogy az autó előzni akar, pajkosságból kiugrot-

tak a kocsi mögül és a robogó autó elé kerültek. A vezető lélekjelenléte akadályozta meg a gázolást: az ötméteres töltés felé fordította a volánt. A kocsi áttört a korlátot és lezuhant a mélybe. Az egyik gyermeket a sárhányó surolta, a gépkocsivezető és kísérője kisebb zúzódást szenvedett.

Kitűnő eredményeket hozott a sertésenyésztési és hizlalási akció

Alig egy hete kezdte meg a MOSzK szervezetek által kezelt sertésenyésztési és hizlalási akcióját, máris kitűnő eredmények mutatkoznak. A dolgozó parasztság felismerte azokat a lehetőségeket, melyeket a szerződéses sertésenyésztési és hizlalási

akció biztosít. — Nap, mint nap többen jelentkeznek. Az eddig beérkezett jelentések alapján megállapítható, hogy a megye területén a szerződéses sertésenyésztésre mintegy 1200, s a hizlalásra pedig 3200 sertésre várható szerződés.

Meghívó

A Szarvasi Munkásotthon Szervezet 1949. április 24-én, délután 8 órakor az Árpád-szálló bérházában magánalkalmazottak IV. számú helyiségében első negyedévi beszámolót tart, melyre a t. tagokat tisztelettel meghívja az Igazgatóság.

Tárgysorozat:

1. Jegyzőkönyvvezető és hitelesítők kiküldése.
2. Első negyedévi beszámoló.

Köszönetnyilvánítás

Mindazon rokonok és ismerősök, akik szeretett feleségem, illetve édesanyámnak

Darida Mihályné szül. Prjevara Zsuzsanna temetésén megjelentek és azzal mérhetetlen nagy fájdalommal enyhíteni igyekeztek, ez úton fogadják meg a szívünk köszönetét. Szarvas, 1949. ápr. 12.

Darida Mihály és gyermekei.

Telefonszámunk: 8.

TÁNCSCICS Filmszínház

Ápr. 16—18-ig szovjet film:

Farkasvér

Jac London regénye nyomán: Hogyan szelidül meg a vadon vérengző fia a környezet hatására.

Ápr. 20—22-ig cseh film:

Csapek meséi

A világhírű író bűnügyi novellái filmen

Ápr. 23—25-ig amerikai film

Karaván

Két nő harca az imádott férfért. Két férfi adáz gyűlölete egy nő miatt.

KOSSUTH MOZGÓ

Ápr. 16—18-ig német film:

Hajléktalan nászutasok

Ragyogó német vigjáték

19—20-ig:

Hazatérés

A jelen kornak legszebb rendezésű filmje

23—25-ig amerikai film:

Egy férj feltámad

Cselekményben fordulatosan gazdag film

26—28-ig szovjet film:

Negyedik periszkop

Üldözés a tengeren. Elvetemült kalózok és bátor tengerészek között.

Közfürdési meghívó

A Szarvasi KISOSz április 24-én, délután 4 órakor tartja rendezési közgyűlést az egyesület helyiségében, melyre ezúton hívja meg az egyesület tagjait.

Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitó.
2. Titkári jelentés.
3. Záróbeszéd.
4. Indítványok.

Indítványok öt nappal a közgyűlés napja előtt az Elnökséghez írásban benyújtandó.

Vezetőség.

Felhívás

Szarvas, Békésszentandrás, Ócsod, Csabacsüd cukorrépa termelői 1948. évi melasz-járandóságukat áprilisban, minden kedden, pénteken a vasut melletti szesz-főzdéből feltétlenül vegyék át.

FILLERES HIRDETÉS

I. ker. 553 sz. ház eladó. Érdeklődni Gazdasági iskolánál Dankó.

Tanyai tejszállításra sürgősen fuvaros kerestetik. Jelentkezni lehet a tejszarnokban. (Nagytrafik épületben.)

25—30 birkát vállalkoz legelőre. Cím: Cserebökény, Kaján 1 szám. Ruzs Molnár Sándor, vagy Számel Kovácsnál.

Széna eladó a Krebs kertészetben.

Egy erős kutya, polyvástörök, árpaszalma eladó. T. VII. 501.

Jókarban lévő ház, berendezett mérsékelt betegségek miatt eladó, vagy azonnal hasznosításra kiadó. Hollósi Ferenc Ócsod, 851 hsz.

Házat vennék életjárandóságért. 3000—4000 forintot kifizetnek, idősebb tulajdonos esetén elfogytalan lakhat. Cím a Müller könyvkereskedésben.

Fenyő Lászlónak III. ker. 82. számú háza eladó.

III. ker. 184. számú ház eladó. Érdeklődni dr. Faragó II. 78. szám. Ugyanott gerenda és szarufa eladó.

Heremag, széna, disznópéva, egy varrógép eladó. I. 380. szám. X. Kás Singer varrógép, vaságy, asztal, használt bakancsok eladók II. 242.

Eladó Szarvason IV. ker. Szabadság ut 162 számú betonut melletti ház. Érdeklődni ugyanott.

Eladó Szarvason III. ker. Jókai Mór utca 236 számú ház. Érdeklődni ugyanott.

Egy cseplőgép után nagybőde és egy női kerékpár eladó. II. ker. 22. sz. alatt.

30 birkát legeltetésre vállalkoz. Megbízottam lakik Arany János utca 193.

Egy Lampart fürdőkád kályhával, Békésszentandrás Kovács Lujza tanítónőnél, Szent András tér 5. szám alatt eladó.

III. ker. 290 számú ház eladó, felerészben is.

IV. ker. 482 számú ház eladó. Érdeklődni IV. ker. 452.

Tanácsalád 3 szobás lakást keres azonnalra. Cím Müller könyvkereskedésben.

Eladó egy léghűtéses (Stabil) Sachs motor, locsolásra alkalmas. IV. 193.

SZARVASI UJSÁG

demokratikus hetilap
Főszerkesztő: Birkás Imre.
Feltétel szerkesztő és kiadó: Varga Dezső
Főmunkatárs: Cserei Pál
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Szarvas, III. Szabadság-út 115/2
Telefonszám: 8.
Körösvidék Rt. nyomdája, Békéscsaba.

Megváltozott a falu képe

— En 1945-ben is jártam Eleken — a fiatal ember, aki beszél, a Műtrágyaértékesítő Nemzeti Vállalat képviselője. Amint mondja: — Akkor, a budapesti nagy bombázások miatt került Elekre. «Kuszált», felforgatott volt az egész község. Lakosság tanácsatlan. Ma, szinte nem hiszek a szemnek. Ma már megváltozott Elek képe. S mindez néhány év alatt! Új napközi otthon, fürdő s az akkor romokban heverő vasúti átjáró felépült. Gyermekjátszóteret, sportpályát, tanyai iskolákat építettek. Új kút jött az elekiek a hároméves terv során. S ahol csupán terek álltak, ott ma már felkiáltójelként jelzik a község fejlődését. Eleken is más lett a gazda!

— Gyermekjátszóteret, sportpályát, ártézi kút, napközi-otthon: igen, mindezt felépítették. Sőt még többet ennél — mondja Kovács János kispasztor büszkén. — De tudja-e miért? Mert élni tudunk a demokráciadta lehetőségekkel és a községben mi, dolgozó parasztok kerekedtünk felül. Habár mutatják is ezt a tényt az eredmények, de azért mégsem érzékeltek kellően a nagy változást.

Annál jobban mutatják azonban azok az adatok, amelyek a községadatok megszerzésük erevére vonatkoznak. — Nézzük csak, milyenek voltak az 1944 előtti birtokviszonyok?

1944-ben a szántóterület 85 százaléka nagybirtok

1944-ben közel hétezer laktak Eleket. A község tulajdonához majd 23 ezer hold szántó-legaló és egyéb terület tartozott. Ebből a következőképpen részesedtek a különböző paraszti rétegek: az 50—60 kulák és nagybirtokos kezén volt a község összes szántójának 85 százaléka, vagyis 19.550 hold, míg 84 középbirtokos 2300 holdat, a fennmaradt 1150 holdat pedig a szegény-parasztok százai birtokolták.

Mahlerék politikája

Mahlerék és Wittman Elekék nagybirtokai ráterpeszkedtek a szegény- és középparasztok földjeire, amelyek évről-évre kerültek újra. Emlékeznek meg az eleki kispasztorok a nagybirtok fojtogatás gyűrűjére. Mahler, Wittman, Stifler, képviselőtestületi tagok voltak, a község házában. Ezek a vérszívók persze, hogy saját érdekükben irányították a községi politikát. Mahler megtette azt, hogy aratás ide-

«Megváltozott Elek képe» állapította meg, aki 1945 óta most látogatja meg először a községet. De a felszabadulás óta egész országunk képe megváltozott. Megváltozott, mert a «kuszált községekben» is — mint Eleken — a kommunizmus volt az erő, akik a falu dolgozóinak az élére álltak és ráterpeszték őket a helyes útra. Ők voltak azok, akik bátor, áldozatkész munkájukkal kibarcolták mindazokat az eredményeket, amelyeket Elek lakossága is ma már magának mondhat.

Sz. Vasas—Hmvásárhely 6:2 (5:1)

Barátságos, 300 néző, vezette: Barcs.

Nagy szélben, főleg az első félidőben a Vasas uralja a pályát szél segítségével második félidőben sem komoly ellenfél a vendégcsapat. Góllövők: Károlyi 2., Bartók, Janurik, Szaghyk, Bodár illetve Hegyi és Kovács II.

TEMTK—Vasas II 2:0

Tótkomlós, I. b) bajnoki. Utánpótlásunk nem bírt a megérdemelt TEMTK-val.

jén megszavaztatta a képviselőtestülettel, hogy az eleki aratómunkások ne mehesse- nek más határba kaszálni. Beszedésükkel pedig úgy szabta meg, hogy más határban kétszer olyan jól fizetnek az aratókat, mint Eleken.

1945 után: a szántók 95%-a kis- és középpasztor kezén

A földosztás aztán gyökeresen megváltoztatta ezeket a viszonyokat. A dolgozók jutára! Földet kaptak az országos cselédei, birtokba vették az a földet, amelyen annyit arajítottak. Így alakultak át a földosztás után az eleki birtokviszonyok: 1110 jutott a földosztás után az eleki birtokosok kezére, 10 holdas birtokosoké, 62 középpasztoré, 10 százalékat és 37 kulák a fennmaradt területet.

A dolgozók politikája

— Ez a tény, az erőviszonyok megváltozása hozott ma már látható eredményeket a község életében — dülleszt ki mellett Kovács János. — Pontról-pontra kiszorítottuk az ellenséget a vezető állásokból, megtisztítottuk tőlük a képviselőtestületet is. Eredmény: a község sorra megszavazta a kommunizmus javaslatait. Így épült fel a gyermekjátszóteret, a sportpályát és így lett új kút is mindünk. De kiszorítottuk a Legeltetési Társulattól is a kulákokat. Eredmény: ma már nem ők, hanem mi szedjük a legelőbéréket és a befolyt összegek felhasználásával ezideig 8 ezer fát ültettünk a kies utcákban.

ÜNNEPI MŰSOR:

Húsvét elsőnapján: Bpesti K. Törökös—Vasas másodnapján: kihívás: Nős—Nőtlen díjmezőzés.

Kézlabda

Kézilabdázóink diadalma koldos Debrecenben.

Sz. Vasas—Debreceni Előre 6:5 (2:3)

Debrecen, vezette: Ördög. Kézilabdázóink dicsőrelet elérik: melnek szép és lelkes játékaért, mindegyik megtette kötelességét.

Bu
az egés
Mátyás,
ségi Né
alábbiak

hallgat
gyar I
döntő k
előtt k
megek
akar ad
munkás
rán ért
ország
nunk, h
felvete
ni, véle
állástfo
kor a r
új, nagy
választá
gyalóld
tőlük a
jövendő
megóvás

ténetére
tan elmo
tet fejlőd
honfoglal
birtokba
csak ma
szabad j
saim, ren
juk gazd
de egy p
el azt, h
számára
eleven,
a magyar
olyan sze
lágunk
egyenlet
volnának

élen a m
nemcsak
fel népn
timizmus
tet oltó
gáncsban.

— Azt
saim, hog
zia lapja
juk és bá
dásnak in
retnek ve
mokrúcia
elvtárs
egyik tit
mértékben
dolgozó n
lyekre, am
koszosztály